

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Şubat 2023'te Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde yaşanan iki deprem, 11 kentte milyonlarca yurttaşı etkilemiştir. Depremi etkisi her alanda hissedilirken eğitim emekçileri ve öğrenciler de ciddi mağduriyetler yaşamışlardır. Çünkü depremin üzerinden bir yıl geçmesine rağmen eğitim ve öğretimin tamamıyla depreme dayanıklı okullarda sürmesi sağlanmamış, deprem bölgesinde çalışan öğretmenlerin şartları iyileştirilmemiş, çadır ve konteynır kentlerde kalan öğrenciler için güvenli alanlar oluşturulmamıştır. Bu nedenlerden ötürü TBMM'nin devreye girerek deprem bölgesinde eğitim emekçileri ve öğrencilerin süregelen sorunlarının, yaşanan eksiklik ve ihmallerin tespit edilerek gerekli adımların atılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Gülcan KAÇMAZ SAYYİĞİT

Van Milletvekili

GEREKÇE

İnsanlığı etkileyen doğal afetlerin başında gelen depremlerle birlikte geçmişten günümüze milyonlarca insan yaşamını yitirirken birçok yaşam alanı yok olmuştur. Deprem yarattığı büyük yıkım aynı zamanda karşı tedbirlerin derhal alınması gerektiğini de ortaya çıkarmıştır. Bu sebeple tarihin gelmiş geçmiş en büyük depremlerini yaşayan Şili ve Japonya gibi ülkeler, geliştirdikleri yapı teknolojileri ve depreme dirençli şehirleşme politikalarıyla tahribatın da önüne geçebilmişlerdir. Buna karşın topraklarının %90'ından fazlasının deprem kuşağında yer aldığı Türkiye'de hiçbir zaman deprem farkındalığı ve politikaları geliştirilmemiştir. 6 Şubat 2023'te Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde yaşadığımız 7,7 ile 7,6 büyüklüklerindeki depremler de bunu açıkça göstermiştir.

Yaşanan depremler, 15 milyona yakın bir nüfusun yaşadığı 11 ili etkilerken en az 50 bin insan hayatını kaybetmiş, 100 bini aşkın kişi de yaralanmıştır. Her ne kadar depremin üzerinden bir yıl geçse de barınma sorunu başta olmak üzere hijyen, güvenlik, beslenme ve temiz içme suyu gibi sorunlar bugün de devam etmektedir. Depremle birlikte eğitim alanında da mevcut sorunlar derinleşirken öğrenciler, veliler ve öğretmenler ciddi zorluklarla karşı karşıya bırakılmışlardır. Çünkü üzerinden geçen uzun bir süreye rağmen kalıcı konutlar yapılmamış, birçok depremlerde çadır ve konteynirlara mecbur bırakılmış, temiz içme suyu ve gıdaya düzenli erişim imkanları oluşturulmamıştır.

Özellikle Hatay, Adıyaman, Maraş, Malatya Nurdağı ve İslahiye'de depremin öğretmen ve öğrenciler üzerindeki etkisi büyük olmuştur. Bu kentlerde yaşayan eğitim emekçileri ile öğrenciler depremi derinden hissederken kimileri canlarını, kimileri de evlerini kaybetmişlerdir. Adıyaman'da 50 okul yıkılmış veya ağır hasar almış, 181 eğitim emekçisi ile bin 602 öğrenci hayatını kaybetmiştir. Yine Maraş'ta 426'ı az hasarlı olmak üzere yıkılan, acil yıkılması gerektiği için yıkımı yapılan, ağır hasarlı ve orta hasarlı toplam okul sayısı 593. Maraş'ta hayatını kaybeden eğitim emekçisi sayısı 220 iken öğrenci sayısı ise bin 962. Aynı şekilde Hatay'da 384 eğitim emekçisi yaşamını yitirirken deprem nedeniyle toplam 931 eğitimcinin hayatını kaybettiği belirtilmektedir.

Bazı kentlerde il ve ilçe milli eğitim müdürlükleri de kullanılamaz hale gelirken depremden dolayı hizmet verecek öğretmenleri bulunmamaktadır. Depremle birlikte kullanılamaz haldeki yüzlerce okul boşaltılıp diğer okullara taşınırken bazı okullar farklı düzeydeki okulların içinde eğitim verecek şekilde düzenlenmiştir. Aynı şekilde halihazırda teknik ve fiziki şartları yetersiz olan az hasarlı okulların bahçelerine kurulan çadır ve konteynir dersliklerde de eğitim kalıcılığı sağlanmaya çalışılmaktadır. Bunlara bağlı olarak taşınan ve/ya yer değiştiren öğrenci sayısı artarken öğretmen ve öğrencilerin özellikle kış mevsiminde ciddi zorluklar yaşadıkları belirtilmektedir. Yine merkezden uzak, yolları kapanan köylerde yaşayan öğrenci ve eğitim emekçileri, ulaşım da ciddi sorunlar yaşarken büyük maddi kayba da uğramaktadırlar.

Depremin etkisi üniversite eğitimini de etkilerken bölge kentlerinde bulunan 16 üniversitede 111 yapının ağır, 50 yapının ise orta hasarlı olduğu belirtilmiştir. Buna bağlı olarak en az 340 bin üniversite öğrencisi depremden etkilenmiştir. Deprem bölgesinde hizmet veren öğrenci yurtları da farklı derecelerde hasar alırken yükseköğretimde barınma sorunu bugün de devam etmektedir. Depremle birlikte yurtların boşaltılması, uzun süre uzaktan eğitime geçilmesi, öğrencilerin yaşadıkları deprem endişesine yönelik psikolojik desteklerin

verilmemesi; yüz binlerce üniversite öğrencisinin eğitim hakkının da ihlal edilmesine neden olmuştur.

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in de TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda deprem bölgesinde mevcut 119 bin 200 derslikten 107 bin 81'inin ciddi bir şekilde etkilenmesine rağmen bakım ve onarımı yapılan derslik sayısının 45 bin olduğunu söylemesi de üzerinden bir yıl geçmesine rağmen atılmayan adımların itirafı olmuştur. Bu sebeple depremin vurduğu kentlerde eğitim emekçileri ve öğrencilerin yaşadıkları sorunların, eğitim alanında süregelen eksikliklerin belirlenmesi, bugüne kadar gerekli adımların atılmamasının sebeplerinin ve ihmallerin ortaya çıkarılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin devreye girmesi yararlı olacaktır.

1	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
2	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	KARS	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	